

# Preorientacja zawodowa dla dzieci w wieku przedszkolnym



# Prezentacja przygotowana w ramach programu rozwijania systemu doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach



POWIATOWE CENTRUM EDUKACYJNE  
W LUBANIU



Aleja Kombatantów 2 59-800 Luban tel/fax (075) 645 53 40

[pceluban@interia.pl](mailto:pceluban@interia.pl), [www.pceluban.pl](http://www.pceluban.pl)

# I. Podstawy prawne

- USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. art. 1 pkt. 17, 18, 19, 20 ustawy – PRAWO OŚWIATOWE
- **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego**
- **Na podstawie art. 47 oraz art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe ( Dz. U. Z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 )**
- Załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. ( poz. 1675 )

## II. Założenia ogólne programu

Na każdym etapie wychowania przedszkolnego realizowane są cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów:

- Poznawanie własnych zasobów;
- Świat zawodów i rynek pracy;
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

### III. Cele ogólne preorientacji zawodowej

- wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu,
- kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania,
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci,
- stymulowanie ich prozawodowych marzeń.

# IV. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego

## 1. Poznanie siebie

Dziecko:

1.1 określa, co lubi robić;

1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;

1.3 określa, co robi dobrze;

1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

## 2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;

2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;

2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

### **3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.



## 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

# V. Warunki i sposoby realizacji programu

## Formy pracy w zakresie preorientacji zawodowej:

- organizacja zajęć i wycieczek (np. do zakładów pracy),
- kąciki tematyczne,
- zabawy tematyczne, naśladowcze, plastyczne,
- zabawy swobodne
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, zapoznanie dzieci z literaturą dziecięcą / zarówno ilustracja jak i tekst /,
- zajęcia w ramach realizacji podstawy programowej,
- obserwacje, np. w trakcie spacerów.

## Metody : metody aktywizujące

- / np. **burza mózgów -tzw giełda pomysłów, drama, mapa pojęć** / - dobierane z uwzględnieniem m.in.: wieku uczestników, typu zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte.
- **metoda projektu** - wskazane jest wykorzystanie elementów metody projektupozwalające na samodzielne formułowanie problemów przez dzieci oraz interdyscyplinarne poszukiwanie rozwiązań. Projekt pozwala dostrzec dzieciom związki między różnymi dziedzinami wiedzy, przygotowuje do przyszłego kooperatywnego uczenia się oraz autorskiego tworzenia schematów poznawczych stanowiących fundamenty dla dalszej edukacji.

# VI. Weryfikacja efektów zajęć zamiast oceniania

- pytania ewaluacyjne do dzieci (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania / poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć);
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć z wykorzystaniem głównie skojarzeń i myślenia analogicznego);
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców;
- analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań z zakresu preorientacji zawodowej.

## VII. Ewaluacja programu

Proponuje się zastosowanie do ewaluacji technik:

- analiza dokumentacji : dzienniki – tematy zajęć, rozkłady materiałów,
- analiza wytworów dzieci,
- rozmowy z dziećmi,
- rozmowy z rodzicami,
- zdjęcia z zajęć, spotkań,
- można także zastosować metaplan

# Przykładowe scenariusze

**TEMAT: Moje pierwsze portfolio.**

**CEL OGÓLNY:** określanie ulubionych czynności i określanie swoich mocnych stron.

**CELE SZCZEGÓŁOWE:**

Dziecko:

- w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań;
- w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach;
- określa swoje preferencje oraz umiejętności w zakresie wykonywania różnorodnych przedszkolnych czynności;
- przejawia poczucie własnej wartości jako osoby

## **METODY PRACY:**

- zabawy w kręgu, pantomimiczne;
- praca indywidualna (indywidualna praca plastyczna)/praca w grupach (gazetka grupowa);
- rozmowa, dyskusja

## **ŚRODKI DYDAKTYCZNE:**

- przedmioty dostępne w przedszkolu, maskotka – kukiełka;
- plansze lub ilustracje przedstawiające różne czynności wykonywane w domu i przedszkolu;
- • teczki z kartonu, kolorowe gazety i czasopisma, nożyczki, klej, kredki.
- **PRZEWIDYWANY CZAS:** 2 x 30 minut.

## PROPONOWANE SYTUACJE DYDAKTYCZNE:

**1. Co lubię robić?** – zabawa w kręgu z piłeczką lub maskotką – kukiełką grupową (wybieramy ulubioną maskotkę dzieci). Dzieci podają sobie maskotkę w kręgu, mówiąc: *Jestem Jola, lubię (robić)*, następnie przekazują maskotkę kolejnej osobie. Rundkę powtarzamy, zmieniając zdanie na: *A najlepiej potrafię... (rysować, wycinać...)*.

- ***Dla prowadzącego:*** Wskazane jest zwracanie uwagi na nazywanie różnego rodzaju czynności. Dzieci mogą nadać maskotce imię.



## 2. Opowiedz, co ja robię? – zagadki pantomimiczne

Dziecko wchodzi do środka koła i pokazuje różne czynności, pozostałe dzieci nazywają je (np. *Jola maluje, czesze, zamiata, myje...*). Następnie nauczyciel pokazuje czynności charakterystyczne dla pobytu w przedszkolu, a dzieci je nazywają: rozkładanie nakryć na stolikach, układanie sztućców, układanie książeczek na półce, segregacja kredek, temperowanie kredek itp. Jednocześnie po każdej prezentacji i udanym opisie nauczyciel pyta dzieci: *Kto potrafi, tak jak ja?*

### **3. Co potrafię robić dobrze? – moje portfolio**

Dzieci mogą rysować, wycinać elementy z kolorowych czasopism i stworzyć fragment kolażu o sobie – obrazują najbardziej lubiane czynności, wskazują na te, które dobrze wykonują. W grupach młodszych dzieci nauczyciel może dla ułatwienia pracy przygotować gotowe rysunki/naklejki prezentujące wybrane czynności – dzieci wybierają z różnorodnych opcji przygotowanych przez nauczyciela i tworzą własną pracę.

Opcjonalnie: dzieci mogą przygotować wspólną pracę plastyczną *Co potrafimy robić dobrze?*

## **4. Prezentacja prac – moje portfolio**

Dzieci, oglądając prace indywidualne (lub kolaż grupowy), mogą zadawać pytania na ich temat oraz podejmują rozmowę dotyczącą tego, jak dobrze wykonują poszczególne czynności.

# TEMAT: Moje życie to pasja.

**CEL OGÓLNY:** Podawanie przykładów różnych zainteresowań, wskazywanie związków pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie.

# CELE SZCZEGÓŁOWE:

## Dziecko:

- nazywa zawody i koloruje rysunki przedstawicieli różnych zawodów;
- uważnie odbiera tekst czytany i przypisuje imiona do poszczególnych zawodów;
- podaje przykłady zainteresowań możliwych do wykorzystania we wskazanych zawodach;
- • zauważa, że nie wszystkie przeżywane emocje i uczucia mogą być podstawą do podejmowania natychmiastowego
- działania

## **METODY PRACY:**

- praca z grupą;
- praca indywidualna

## **ŚRODKI DYDAKTYCZNE:**

- kolorowanki przedstawicieli różnych zawodów (jedna kolorowanka na jedno dziecko – obrazy mogą się powtarzać)
- kredki świecowe;
- kartoniki z nazwami zawodów i imionami dzieci
- opowiadania o pasji do zawodu.

**PRZEWIDYWANY CZAS:** do 30 minut

# PROPONOWANE SYTUACJE DYDAKTYCZNE:

## 1. Pokoloruj

Nauczyciel rozkłada kolorowanki z przedstawicielami różnych zawodów. Prosi dzieci, żeby wybrały jedną i jak najdokładniej ją pokolorowały, a następnie odłożyły rysunek w określone miejsce. Nauczyciel tak organizuje przestrzeń, żeby wszystkie prace były widoczne dla dzieci.

Nauczyciel wspólnie z dziećmi odczytuje nazwy zawodów przedstawionych na kolorowankach i przyporządkowuje te nazwy do prac plastycznych, tak by nazwa zawodu była umieszczona przy odpowiedniej pracy plastycznej.

## 2. Poznaj jego imię

Nauczyciel wyjaśnia dzieciom zadanie:

*Opowiem Wam o tym, co robiła każda z przedstawionych na obrazkach osób, gdy była mała. Powiem Wam również, jak ma na imię. Waszym zadaniem będzie dopasować imię do osoby. Postuchajcie.*



## Marek

*Marek, kiedy był w przedszkolu, zawsze miał dużo kłopotów. Rozkręcał samochody i zabawki. Mama bardzo się martwiła, ale on zawsze powtarzał, że nie chciał ich zepsuć, tylko zobaczyć, co jest w środku. Później, gdy był starszy, pomagał naprawiać rowery, przykręcał śrubki, potrafił naprawić nawet ciekący kran. A kiedy miał trochę wolnego czasu, zakradał się do warsztatu samochodowego i przyglądał się, jak mechanicy naprawiają samochody. Czy wiecie, jaki zawód wykonuje teraz Marek?*

- **Dziecko, które pierwsze odgadło zawód, kładzie wizytówkę obok kartonika z nazwą zawodu mechanik.**

# Zadanie dla Państwa

Proszę przygotować opisy zawodów, które zaprezentujecie swoim wychowankom:

PIEŁĘGNIARKA

OPERATOR DŹWIGU

CUKIERNIK

NAUCZYCIEL

FRYZJER

# **TEMAT: Dzień inny niż wszystkie, czyli: „Co tu robić? W co się bawić?”.**

**CEL OGÓLNY:** Podejmowanie działań i opisywanie, co z nich wyniknęło oraz podejmowanie prób decydowania w ważnych dla siebie sprawach (indywidualnie i w ramach działań grupy).

## **CELE SZCZEGÓŁOWE:**

Dziecko:

- w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań;
- stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i określić, co się może zdarzyć;
- posługuje się różnymi przyborami i narzędziami;
- wymienia czynności charakterystyczne dla danego zawodu;
- ocenia swoje zachowanie w kontekście podjętych czynności i zadań oraz przyjętych norm grupowych; przyjmuje,
- respektuje i tworzy zasady zabawy w grupie, współdziała z dziećmi w zabawie, pracach użytecznych,
- podczas odpoczynku

## **METODY PRACY:**

- ćwiczenia praktyczne;
- praca w grupach

## **ŚRODKI DYDAKTYCZNE (ZADANIE DLA PAŃSTWA):**

- lista wszystkich pomocy do pracowni kuchennej
- lista wszystkich pomocy do pracowni krawieckiej
- lista materiałów do warsztatu

**PRZEWIDYWANY CZAS:** czas pracy jednego dziecka w pracowni ok. 30 minut.

- Przepis pochodzi ze strony <https://www.przyslijprzepis.pl/przepis/najlatwiejsze-ciasto-w-swiecie-3> [dostęp: 20.11.2017].
- Pracę w pracowni umili dzieciom słuchanie piosenki „Najłatwiejsze ciasto w świecie” dostępnej na stronie <https://www.youtube.com/watch?v=qGkq9tiCENY> [dostęp: 17.11.2017]

# Dziękuję za uwagę

